

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, (jud. Liudmila Holevițaia)

Dosarul nr. 3r-1423/24 (2-22108749-02-3r-17122024)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
D E C I Z I E

20 februarie 2025

mun.

Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții de Apel Centru

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecătorul

Mîra Ghenadie

Judecătorii

Dașchevici Grigore și Bostan

Angela

A judecat în ordinea art. 243 alin. (2) al Codului Administrativ al RM, fără ședință de judecată, recursul declarat de Primăria municipiului Orhei și Î.M., „Servicii Comunal-Locative” Orhei împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06.11.2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă Primăria municipiului Orhei și Î.M., „Servicii Comunal-Locative” Orhei împotriva Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică privind contestarea procesului-verbal de control.

Audiind raportul judecătorului Bostan A., în baza materialelor cauzei și argumentelor recursului, Completul judiciar

c o n s t a t ă :

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La 27.07.2022, reclamantii – Primăria municipiului Orhei și Î.M., „Servicii Comunal-Locative” Orhei au depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, prin care au solicitat anularea procesului-verbal nr.272/22 din 17.05.2022 privind verificarea volumelor și costurilor lucrărilor executate la obiectivul ”Lucrări de reparații și reabilitare a infrastructurii căilor de comunicație din mun. Orhei pentru anii 2017 - 2020”.

În argumentarea acțiunii, reclamantii au invocat că nu sunt de acord cu constatările stabilite în procesul-verbal de control nr.272/22 din 17.05.2022,

Pagină din

deoarece acestea nu reflectă situația reală și au fost aplicate eronat prevederile cadrului normativ; constatările stabilite nu pot fi considerate exagerări în conformitate cu cap. IV al Regulamentului privind exercitarea controlului asupra utilizării investițiilor publice în construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.360 din 25.06.1996.

Soluția procesuală a instanței de fond ce constituie obiect al recursului.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06.11.2024, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ a reclamanților Primăria municipiului Orhei și Î.M.”Servicii Comunal-Locative”, Orhei împotriva Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică privind anularea procesului-verbal de control nr.272/22 din 17.05.2022 privind verificarea volumelor și costurilor lucrărilor executate la obiectivul ”Lucrări de reparații și reabilitare a infrastructurii căilor de comunicație din mun.Orhei pentru anii 2017 - 2020”, în temeiul prevederilor art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

Argumentele recurentului vis-a-vis de pretensele încălcări.

Invocând ilegalitatea încheierii instanței de fond, la 21 noiembrie 2024, Primăria municipiului Orhei și Î.M. „Servicii Comunal-Locative”Orhei au înaintat recurs asupra acesteia, apreciind ca fiind ilegal actul judecătoresc contestat.

În susținerea recursului, Primăria municipiului Orhei și Î.M.,„Servicii Comunal-Locative”Orhei au indicat că, în baza delegației de control nr. 0812-378121 din 15 februarie 2021 de către reprezentanții Agenției pentru Supraveghere Tehnică – dl. Radion Muntean și dl. Ivan Severin - inspectori principali al Direcției Volumelor și Costurilor Lucrărilor în Construcții – a fost întocmit procesul-verbal de control inopinat al volumelor și costurilor lucrărilor executate de către antreprenorul Î.M.,„Servicii Comunal-Locative”Orhei , la obiectivul „Lucrări de reparații și reabilitare a străzilor și gestiunea serviciului public de întreținere și reabilitare a infrastructurii căilor de comunicație din mun. Orhei pentru anii 2017 – 2020”.

Menționează recurenții că, instanța de fond declarând acțiunea ca inadmisibilă, a apreciat că Procesul - Verbal nr.272/22 din 17.05.2022 privind verificarea volumelor și costurilor lucrărilor executate la obiectivul „Lucrări de reparații și reabilitare a infrastructurii căilor de comunicație din municipiul Orhei pentru anii 2017-2020” nu este un act administrativ individual defavorabil deoarece este un act prin care s-au stabilit anumite circumstanțe de fapt și că acesta nu produce efecte juridice fiind un act preparatoriu, acesta urmînd a fi contestat doar împreună cu o eventuală decizie privind încasarea la bugetul de stat a sumelor obținute de antreprenor.

Cu privire la lipsa dreptului vătămat prin actul administrativ, făcînd trimitere la prevederile art.5, art.10 alin.(1), art. 17, art.20, art.29 alin.(1), art.39, art.189 alin.(1) Cod Administrativ, recurenții menționează că, prin actul administrativ contestat primordial este vătămat dreptul de proprietate a atît a Primăriei mun. Orhei ca fondator a Întreprinderii Municipale Servicii Locativ-Comunale Orhei, cît și a întreprinderii nemijlocit. Or, potrivit actului administrativ contestat, pîrîtul a concluzionat că în urma efectuării controlului volumelor și costul lucrărilor prin măsurări fizice a lucrărilor executate de facto și compararea lor cu datele din documentele de execuție s-au constatat exagerări în sumă de 3 043,89 mii lei. Urmare pentru anul 2017 suma constituie 111 058 lei, pentru anul 2018- 895 017 lei, pentru anul 2019 – 1 016 028 lei, pentru anul 2020 – 1 020 085 lei, prevăzute de Capitolul IV pct.23 lit. b) al Regulamentului privind exercitarea controlului asupra utilizării investițiilor publice în construcție, resurselor energetice și altor resurse în comparație cu normele de consum și desenele de execuție. Deci, instanța de fond eronat a ajuns la concluzia privind inadmisibilitatea acțiunii.

Mai mult ca atît, indică recurenții că, în cererea de chemare în judecată au fost invocate circumstanțe de fapt și de drept cu privire la netemeinicia și ilegalitatea procesului verbal de control nr.272/22 din 17 mai 2022, circumstanțe asupra cărora instanța de fond trebuia să se expună. Or, poziția instanței : Actul respectiv - procesul-verbal de control nr.272/22 din 17.05.2022, luat individual nu produce efecte juridice pentru reclamantîi, fiind un act preparatoriu; acest act va putea fi contestat doar împreună cu o eventuală decizie privind încasarea la bugetul de stat a sumelor obținute de antreprenor nelegitim de la exagerarea volumelor și valorii lucrărilor executate, fapt ce rezultă expres din pct.34 al Regulamentului privind exercitarea controlului asupra utilizării investițiilor publice în construcții – Anexa nr.3 la Hotărârea Guvernului nr.360 din 25.06.1996, care prevede că, după aprobarea procesului-verbal de control, șeful Agenției pentru Supraveghere Tehnică adoptă, în cazul depistării exagerării volumelor și valorii lucrărilor executate, decizia privind încasarea la bugetul de stat a sumelor obținute de antreprenor nelegitim de la exaferarea volumelor și valorii lucrărilor executate, este una eronată din simplu considerent că însuși controlul a fost operațiune administrativă finalizată cu emiterea actului administrativ defavorabil procesului verbal de control nr.272/22 din 17 mai 2022. Anume din motiv că acesta act a fost emis cu anumite încălcări, reclamantîi s-au adresat cu o acțiune în instanța de fond, care urma să dea o apreciere asupra legalității atît a operațiunii administrative cît și asupra actului administrativ defavorabil.

Solicită Primăria municipiului Orhei și Î.M., „Servicii Comunal-Locative” Orhei, anularea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06.11.2024 cu remiterea cauzei în instanța de fond.

Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a recursului.

În conformitate cu reglementările art. 241 alin. (1), (3) Cod administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit prevederilor art.242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Articolul 236 Cod administrativ, prevede expres că instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special când:

- a) hotărârea în fond nu poate fi contestată cu apel;
- b) apelul este depus în mod repetat;
- c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită;
- d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1);
- e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2);
- f) cererea de apel nu corespunde cerințelor stabilite la art.233 alin.(1) și (2) și art.234 alin.(1) și apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Respectiv, potrivit principiului simetriei juridice, care implică abordarea subsumară a Codului administrativ, criteriile de admisibilitate a apelului, reglementate conform art.236 Cod administrativ sunt aplicabile în cadrul procedurii de contestare cu recurs a încheierilor instanțelor de fond.

Completul judiciar atestă că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06.11.2024 a fost contestată cu recurs la 21.11.2024.

În circumstanțele descrise supra, Completul judiciar concluzionează despre faptul că recursul declarat de Primăria municipiului Orhei și Î.M., „Servicii Comunal-Locative” Orhei a fost depus în interiorul termenul legal. Recursul

depus conține motivarea temeiurilor de fapt și de drept pe care recurentul î-și întemeiază pretențiile.

În condițiile descrise mai sus, în temeiul reglementărilor art. 233; 236; 241 Cod Administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a recursului în cauză, motiv din care acesta urmează a fi judecat în fond.

Aprecierea instanței de recurs a argumentelor părților și cadrului legal aplicabil situației litigioase:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, în coraport cu cadrul legal aplicabil raportului juridic litigios, Colegiul consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele motive.

Conform art. 192 alin. (1) Cod administrativ, pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ la curțile de apel și la Curtea Supremă de Justiție se instituie complete și/sau colegii specializate de judecători.

Potrivit art. 194 alin. (1) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Potrivit art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Conform art. 243 alin. (3) Cod administrativ, decizia prin care se soluționează recursul împotriva încheierii judecătorești se motivează în scris.

Materialele cauzei denotă cu certitudine faptul că, la 27.07.2022, reclamantii – Primăria municipiului Orhei și Î.M. „Servicii Comunal-Locative” Orhei au depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, prin care au solicitat anularea procesului-verbal de control nr.272/22 din 17.05.2022 „privind verificarea volumelor și costurilor lucrărilor executate la obiectivul ”Lucrări de reparații și reabilitare a infrastructurii căilor de comunicație din mun.Orhei pentru anii 2017 - 2020”.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06.11.2024, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ a reclamantilor Primăria municipiului Orhei și Î.M. ”Servicii Comunal-Locative”, Orhei

împotriva Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică privind anularea procesului-verbal de control nr.272/22 din 17.05.2022 privind verificarea volumelor și costurilor lucrărilor executate la obiectivul ”Lucrări de reparații și reabilitare a infrastructurii căilor de comunicație din mun.Orhei pentru anii 2017 - 2020”, în temeiul prevederilor art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

În motivarea încheierii instanța de fond a reținut că; „*actul contestat – procesul-verbal de control nr.272/22 din 17.05.2022, nu este un act administrativ individual defavorabil reclamanților Primăria municipiului Orhei și Î.M.”Servicii Comunal-Locative”, Orhei în sensul art.11 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, deoarece este un act prin care s-au stabilit anumite circumstanțe de fapt (pretinse exagerări a volumelor și costului lucrărilor efectuate). În esență, respectivul proces-verbal este o operațiune administrativă care conform art.15 alin.(2) din Codul administrativ, **poate fi contestat doar concomitent cu actul administrativ individual defavorabil**, cu excepția operațiunilor administrative executorii sau îndreptate împotriva unui terț.*

În prezentul caz, excepția prevăzută la art.15 alin.(2) din Codul administrativ, nu a fost constatată.

*Actul respectiv - procesul-verbal de control nr.272/22 din 17.05.2022, luat individual nu produce efecte juridice pentru reclamanti, fiind un act preparatoriu; acest act va putea fi contestat **doar împreună cu o eventuală decizie privind încasarea la bugetul de stat a sumelor obținute de antreprenor nelegitim de la exagerarea volumelor și valorii lucrărilor executate, fapt ce rezultă expres din pct.34 al Regulamentului privind exercitarea controlului asupra utilizării investițiilor publice în construcții – Anexa nr.3 la Hotărârea Guvernului nr.360 din 25.06.1996, care prevede că, după aprobarea procesului-verbal de control, șeful Agenției pentru Supraveghere Tehnică adoptă, în cazul depistării exagerării volumelor și valorii lucrărilor executate, decizia privind încasarea la bugetul de stat a sumelor obținute de antreprenor nelegitim de la exagerarea volumelor și valorii lucrărilor executate.** ”*

În contextul celor enunțate, instanța de fond a conchis asupra inadmisibilității acțiunii de contencios administrativ inițiată de Primăria municipiului Orhei și Î.M.”Servicii Comunal-Locative”, Orhei împotriva Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică privind anularea procesului-verbal de control nr.272/22 din 17.05.2022 privind verificarea volumelor și costurilor lucrărilor executate la obiectivul ”Lucrări de reparații și reabilitare a infrastructurii căilor de comunicație din mun.Orhei pentru anii 2017 - 2020”, în temeiul prevederilor art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

În condițiile cauzei, Completul judiciar apreciază ca fiind neîntemeiată încheierea instanței de fond din 06.11.2024, or, la caz se reține că prin acțiunea înaintată reclamantii solicită anularea procesului-verbal de control nr.272/22 din 17.05.2022 privind verificarea volumelor și costurilor lucrărilor executate la obiectivul ”Lucrări de reparații și reabilitare a infrastructurii căilor de comunicație din mun. Orhei pentru anii 2017 - 2020”.

Prin procesul-verbal de control nr.272/22 din 17.05.2022, în urma efectuării controlului volumelor și costul lucrărilor prin măsurări fizice a lucrărilor executate de facto și compararea lor cu datele din documentele de execuție s-au constatat exagerări în sumă de 3 043,89 mii lei, pentru anul 2017 suma constituie 111 058 lei, pentru anul 2018- 895 017 lei, pentru anul 2019 – 1 016 028 lei, pentru anul 2020 – 1 020 085 lei, prevăzute de Capitolul IV pct.23 lit. b) al Regulamentului privind exercitarea controlului asupra utilizării investițiilor publice în construcție, resurselor energetice și altor resurse în comparație cu normele de consum și desenele de execuție.

Completul judiciar menționează că, conform art. 1 Cod administrativ, (1) Legislația administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la îndeplinirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia. (2) Legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova. (3) Actele normative subordonate legii se aplică la reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sînt emise în temeiul legii și nu contravin ei.

Conform art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Potrivit art. 10 alin. (1) Cod administrativ, **actul administrativ individual** este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, **cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.**

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 18 Cod administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democrația, garantarea drepturilor și a libertăților persoanelor, precum și

obligațiile acestora, satisfacerea necesităților sociale, realizarea competențelor autorităților publice, funcționarea lor legală și în bune condiții.

În concordanță cu art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 21 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Conform art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Potrivir art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În continuare art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, prevede că, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

În contextul normelor enunțate, Completul judiciar menționează că, Procesul-verbal de control nr. 272/22 din 17.05.2022 reprezintă un **act administrativ individual defavorabil**, nu o simplă operațiune administrativă, în sensul prevederilor **art. 10 din Codul administrativ** nr. 116/2018. Or, conform art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, un act administrativ individual este o manifestare de voință unilaterală a unei autorități publice, destinată să producă efecte juridice directe asupra unui anumit subiect de drept.

În speță, Procesul-verbal de control nr. 272/22 este emis de o autoritate publică în exercitarea atribuțiilor de control. Prin acesta se constată fapte și impune consecințe juridice asupra entității verificate. Or, Procesul-verbal nu se limitează la o constatare tehnică, ci **impune obligații și măsuri** cu impact direct asupra entității verificate, ceea ce îl încadrează ca act administrativ individual.

Potrivit art. 11 lit. a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau **afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor** ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Cu referire la speța în cauză, prin procesul verbal contestat se constată exagerarea volumelor și costurilor lucrărilor în valoare de **3 043,89 mii lei**, ceea ce implică o **presupusă obligație de restituire a sumelor** sau aplicarea de sancțiuni. Aceasta afectează negativ drepturile și interesele operatorului economic sau autorității contractante.

Completul judiciar subliniază că, **constatăările procesului-verbal sunt obligatorii**. Potrivit Regulamentului privind exercitarea controlului asupra utilizării investițiilor publice în construcție (**Capitolul IV, pct. 23 lit. b)**), procesul-verbal stabilește **nereguli care impun măsuri corective sau sancționatorii**. Faptul că se stabilesc **exagerări financiare** determină efecte juridice, cum ar fi **recalcularea sumelor datorate sau chiar sancțiuni**.

Totodată instanța de recurs remarcă că, potrivit Regulamentului privind exercitarea controlului asupra utilizării investițiilor publice în construcții, anexa nr.3 la Hotărîrea Guvernului nr.360 din 25 iunie 1996:

30. În cazul dezacordului cu procesul-verbal de control, antreprenorul (investitorul) are dreptul de a-l contesta, în scris, șefului Agenției pentru Supraveghere Tehnică sau Organului național de dirijare în construcții, în termen de cinci zile din ziua primirii acestuia.

31. După expirarea termenului prevăzut la punctele 29 sau 30 ale prezentului Regulament, **rezultatele controlului se consideră acceptate** și se prezintă șefului Agenției pentru Supraveghere Tehnică spre aprobare.

34. După aprobarea procesului-verbal de control șeful Agenției pentru Supraveghere Tehnică adoptă, în cazul depistării exagerărilor volumelor și valorii lucrărilor executate, decizia privind încasarea la bugetul de stat a sumelor obținute de antreprenor nelegitim de la exagerarea volumelor și a valorii lucrărilor executate.

Decizia și documentele de control aprobate **se expediază Serviciului Fiscal de Stat, Ministerului Finanțelor, organelor financiare pentru reducerea mărimii investițiilor de la bugetul de stat sau de la cele locale și investitorului**.

Prin urmare, după emiterea procesului-verbal, pot urma acțiuni din partea altor instituții (ex.: Serviciului Fiscal de Stat, Ministerului Finanțelor, organelor financiare), **pentru reducerea mărimii investițiilor de la bugetul de stat sau de la cele locale și investitorului**. Aceasta demonstrează că procesul-verbal

este un act **cu caracter decizional și efecte juridice**, nu doar o operațiune administrativă.

Totodată instanța de recurs va sublinia și prevederile art 30 al Legii privind controlul de stat, nr. 131 din 08.06.2012, în conformitate cu care, (1) Persoana supusă controlului care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, prin delegația de control, decizia de prelungire a duratei controlului sau prin procesul-verbal de control, prin acțiunile sau inacțiunile inspectorului este în drept să le conteste, în tot sau în parte, prin depunerea la organul de control a unei cereri prealabile de contestare, în formă scrisă, sau direct în instanță, conform prevederilor alin.(1²). Procesul-verbal de control se contestă la organul de control dacă acesta nu conține constatarea contravenției sau semne ale componenței de infracțiune în condițiile art.28 alin.(9¹) ori dacă acesta nu a fost contestat direct în instanță, în condițiile alin.(1²).

(1¹) Cererea prealabilă de contestare a delegației de control, a deciziei de prelungire a duratei controlului sau a procesului-verbal de control în care nu sînt dispuse prescripții sau măsuri restrictive se depune în termen de pînă la 30 de zile de la data în care persoanei supuse controlului i-a fost sau trebuia să-i fie adusă la cunoștință delegația de control, decizia de prelungire a duratei controlului sau, respectiv, procesul-verbal de control.

(1²) Procesul-verbal de control sau orice alte acte administrative individuale ale organului de control, în temeiul cărora se impun măsuri restrictive ori sancțiuni ce au ca efect suspendarea completă sau parțială a activității de întreprinzător ori imposibilitatea practicării acesteia de către persoana supusă controlului, se contestă direct în instanța de judecată, fără respectarea procedurii prealabile. Cererea de contestare se depune în termenul stabilit pentru executarea măsurii restrictive în cauză.

(2) Examinarea și emiterea deciziei pe marginea cererii prealabile de contestare se realizează în termen de pînă la 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii. În cazul în care se contestă prescripția sau măsura restrictivă, examinarea și emiterea deciziei pe marginea cererii prealabile de contestare se realizează în termenul stabilit în procesul-verbal de control pentru executarea prescripției sau a măsurii restrictive, dar nu în mai mult de 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii. Examinarea și emiterea deciziei pe marginea cererii prealabile de contestare a măsurii restrictive de suspendare a activității agentului economic se realizează în termen de pînă la 5 zile lucrătoare de la data depunerii cererii.

(3) Contestarea prescripției și a măsurilor restrictive sau a părții sancționatorii din procesul-verbal de control suspendă efectul acestora doar în termenul și în limitele dispuse de organul de control după depunerea cererii prealabile de contestare și doar la solicitarea persoanei supuse controlului.

(4) Acțiunile și inacțiunile inspectorilor pot fi contestate la conducătorul organului de control, în formă scrisă.

(5) Examinarea petițiilor și cererilor prealabile de contestare, conform procedurii prealabile în contenciosul administrativ, depuse de persoana controlată la organul de control se efectuează doar în cadrul consiliilor de soluționare a disputelor, a căror funcționalitate este asigurată de către conducătorul organului de control. Consiliile de soluționare a disputelor funcționează în cadrul organului de control, iar din componența acestora fac parte, în mod obligatoriu, cel puțin patru reprezentanți ai asociațiilor din mediul de afaceri (cu relevanță pentru domeniul de control sau aspectele contestate), conducătorii principalelor subdiviziuni din cadrul organului de control și reprezentantul autorității publice centrale aferente domeniului. Reprezentant al asociațiilor din mediul de afaceri, în sensul prezentei legi, este asociația aleasă în mod transparent și public, conform procedurii stabilite de Guvern. Consiliile de soluționare a disputelor își organizează și își desfășoară activitatea conform regulamentului-cadru aprobat de Guvern.

(5¹) Decizia cu privire la rezultatele examinării cererii prealabile de contestare poate fi contestată în conformitate cu prevederile Codului administrativ, cu excepția deciziei cu privire la rezultatele examinării cererii prealabile de contestare, emisă în cazul prevăzut la art.28 alin.(9).

Generalizînd cele expuse supra, Completul judiciar conchide că, Procesul-verbal de control nr. 272/22 din 17.05.2022 este un **act administrativ individual defavorabil reclamanților**, deoarece: este emis de o autoritate publică în exercitarea competențelor sale de control; impune efecte juridice și stabilește obligații financiare; afectează negativ drepturile destinatarului.

Instanța de recurs subliniază că, Codul administrativ asigură în condiții de maximă accesibilitate un control judecătoresc efectiv asupra activității administrative desfășurate de autoritățile publice ale statului, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținîndu-se cont de interesul public și de regulile statului de drept, (art. 3).

Conform art. 23 Cod administrativ, (1) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente acționează respectînd principiul egalității și nediscriminării. (2) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situații similare. Orice diferență de tratament trebuie justificată în mod obiectiv. (3) Atît în cadrul procedurii administrative, cît și în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligații pe motiv de rasă, origini familiale, sex, limbă, cetățenie, apartenență etnică, religie,

convingeri politice sau ideologice, educație, situație economică, condiție socială.

Astfel, instanțele judecătorești urmează să asigure garanțiile oferite de dreptul la un proces echitabil, în așa mod încât acestea să nu îngreuneze în mod disproporționat accesul liber la justiție, ci, din contra, să contribuie la eficientizarea și lărgirea acestuia.

Prin urmare, în contextul acordării protecției efective dreptului de acces liber la justiție, garantat de art.6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate generează anularea încheierii contestate. Or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, nu ar constitui decât o îngreunare a posibilității pentru reclamanți de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislația națională, cât și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngreunarea accesului la justiție.

Din considerentele menționate, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru concluzionează a admite recursul declarat de Primăria municipiului Orhei și Î.M., „Servicii Comunal-Locative” Orhei și de a anula încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06.11.2024, cu restituirea cauzei spre judecare în Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit c), alin. (3) Cod administrativ, Completul de Contencios Administrativ al Curții de Apel Centru

D e c i d e:

Recursul declarat de Primăria municipiului Orhei și Î.M., „Servicii Comunal-Locative” Orhei, **se admite.**

Se anulează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru 06.11.2024, **cu restituirea cauzei spre judecare în Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în același complet de judecată.**

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul

Mîra Ghenadie

Judecătorii
Grigore

Dașchevici

Bostan Angela